

ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΝΕΕΣ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΟΤΑ

Η τροποποίηση των διατάξεων του ισχύοντος Συντάγματος περί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η αναδιάρθρωση των Συλλογικών Οργάνων της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος (ΚΕΔΚΕ) και των Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΕΔΚ), η καταστατική θέση των Αιρετών, τα οικονομικά των Ο.Τ.Α. κ.ά., είναι τα κεντρικά σημεία του Ψηφίσματος, το οποίο ενέκριναν οι συμμετασχόντες Σύεδροι στο τελευταίο ετήσιο τακτικό Συνέδριο της ΚΕΔΚΕ (Θεσσαλονίκη, Νοέμβριος 1997).

Το πλήρες κείμενο του Ψηφίσματος, το οποίο διέπεται υπό πνεύματος «νέων» προσεγγίσεων «παλαιών» προβλημάτων, ανεξαρτήτως του εφικτού ή μη αυτών των προσεγγίσεων, έχει ως εξής:

Α. Σχέδιο «Ι. Καποδίστριας»

Θεωρεί ότι η νέα πραγματικότητα που διαμορφώθηκε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση μετά την ψήφιση του νέου νόμου για την «Συγκρότηση της πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (Σχέδιο Ι. Καποδίστριας), αποτελεί ιστορικό βήμα προόδου για τον θεσμό της Τ.Α..

Τα όποια λάθη ή παραλείψεις σημειώθηκαν στην διαδικασία και τελική απόφαση για τον χωροταξικό σχεδιασμό των νέων Δήμων και Κοινοτήτων, δεν πρέπει να αποτελέσουν αιτία για την ακύρωση, αλλοίωση ή όποιου δήποτε είδους ολιγωρία, που πιθανόν να αναστείλει τον δυναμικό τρόπο με τον οποίο πρέπει να κινηθούν από την πρώτη στιγμή οι Ο.Τ.Α..

Το Συνέδριο της ΚΕΔΚΕ εκτιμά, ότι μόλις τώρα αρχίζει μία νέα ιστορική περίοδος για την υλοποίηση της αποκέντρωσης στη Χώρα μας, μέσα από ισχυρή Τ.Α..

Για το λόγο αυτό, θεωρεί υποχρέωση, απευθυνόμενο προς τον Ελληνικό Λαό, τα Πολιτικά Κόμματα, τους κοινωνικούς και παραγωγικούς φορείς, την Κυβέρνηση της Χώρας και ιδιαίτερα προς τους εργαζόμενους και τους Αιρετούς, που υπηρετούν τον θεσμό της Αυτοδιοίκησης, να υπογραμμίσει τα εξής:

α. Η προσπάθεια, που απαιτείται για την ουσιαστική και εύρυθμη λειτουργία των νέων Ο.Τ.Α. είναι εθνικής σημασίας και κλίμακας και για την επιτυχία της πρέπει να στρατευθούν όλες οι ζωντανές δυνάμεις της Χώρας.

β. Όπως προκύπτει από τις διατάξεις του νόμου και από τις τοποθετήσεις των Εκπροσώπων της Κυβέρνησης, οι πόροι που πρόκειται να διατεθούν από τον κρατικό

προϋπολογισμό για την λειτουργία των νέων Ο.Τ.Α., όχι μόνο δεν είναι προσθετική στους ήδη υπάρχοντες πόρους, αλλά σε καμμία περίπτωση δεν είναι ικανοί να στηρίξουν το πρόγραμμα ανασυγκρότησης της Τ.Α., γεγονός που μπορεί να οδηγήσει στην ανατροπή του εγχειρήματος μετατρέποντας αυτό, από θεσμό ανάπτυξης σε απλή διοικητική αναδιάταξη.

γ. Να υπάρξει άμεσα ολοκληρωμένο πρόγραμμα υποστήριξης και μέτρων πολιτικής για τους νέους Δήμους, για την προετοιμασία και οργάνωση της υλικοτεχνικής υποδομής, για την επιμόρφωση και ενημέρωση τόσο των εργαζομένων, όσο και των Αιρετών των νέων Ο.Τ.Α..

δ. Εκτιμώντας την σοβαρότητα του εγχειρήματος, η Τοπική Αυτοδιοίκηση αναλαμβάνει μέσα από τα συλλογικά της όργανα (ΚΕΔΚΕ, ΤΕΔΚ) πρωτοβουλία να συγκροτήσει Εθνική Επιτροπή για την παρακολούθηση της πορείας της μεταρρύθμισης, ώστε να υπάρξει τόσο η δυνατότητα διορθωτικών παρεμβάσεων, όσο και η επιβολή λύσεων σε όποια προβλήματα ή παρεκκλίσεις δημιουργηθούν.

Β. Θεσμικά

1. Συνταγματική μεταρρύθμιση

Η Τ.Α. επιδιώκει στην αναθεώρηση του Συντάγματος την τροποποίηση των άρθρων 101 και 102 αυτού, προς την κατεύθυνση εξασφάλισης των προϋποθέσεων από το Κράτος για την διοικητική και οικονομική αυτοτέλειά της. Επίσης, επιθυμεί την συνταγματική κατοχύρωση της αρχής της επικουρικότητας για την πρωτοβάθμια Τ.Α. και συνολική κύρωση του Ε.Χ.Τ.Α. (συμβάσεις ήδη κυρωμένες κατά το άρθρο 28, παράγρ. 1 του Συντάγματος).

2. Συλλογικά Όργανα της ΚΕΔΚΕ και των ΤΕΔΚ

Το Συνέδριο διαπιστώνει, ότι υπάρχει επιτακτική ανάγκη για αλλαγή και βελτίωση της δομής και λειτουργίας των συλλογικών οργάνων της Τ.Α. (ΚΕΔΚΕ-ΤΕΔΚ), που θα ανταποκρίνεται στις νέες συνθήκες και στο νέο ρόλο των Ο.Τ.Α..

Σημειώνει, ότι σκοποί των Ενώσεων πρέπει να είναι:

- α. Η προαγωγή της δημοτικής και κοινοτικής συνεργασίας,
- β. Η έρευνα και μελέτη ζητημάτων σχετικών με την Αυτοδιοίκηση,
- γ. Η υποβοήθηση της μεταξύ των Οργανισμών αυτών συνεργασίας,
- δ. Η συγκέντρωση, επεξεργασία και παροχή στοιχείων και πληροφοριών επί γενικών ή ειδικών ζητημάτων και
- ε. Η προώθηση και ενθάρρυνση των πρωτοβουλιών για την ειρήνη, την ισόρροπη ανάπτυξη, την καταπολέμηση των περιφερειακών ανισοτήτων και της ανεργίας, την προστασία του περιβάλλοντος.

Ειδικότερα οι Ενώσεις έχουν:

- Πολιτικό-Συντονιστικό ρόλο για την δημοκρατική αντιπροσώπευση και πολιτική ισχυροποίηση των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ, για την συνεργασία και τον συντονισμό δράσης των ΟΤΑ, τόσο για την προώθηση των επιδιώξεών τους έναντι του Κράτους, όσο και την διαμόρφωση ολοκληρωμένης πολιτικής στο χώρο της Τ.Α., καθώς και για την εξάλειψη τοπικιστικών αντιλήψεων και την ενίσχυση της αλληλεγγύης για την προώθηση των ζητημάτων που αφορούν την Τ.Α..

Επιτελικό ρόλο στήριξης των ΟΤΑ με την παροχή των εξής υπηρεσιών: συγκέντρωσης, τεκμηρίωσης στοιχείων και πληροφοριών, σύνταξης ερευνών, μελετών, τεκμηριωμένων προτάσεων, και ενημέρωσης, πληροφόρησης.

Αναπτυξιακό ρόλο με δυνατότητες: συμμετοχής εκπροσώπων ΤΕΔΚ σε επιτροπές, συμβούλια κ.λ., ίδρυσης επιχειρήσεων, σύναψης Προγραμματικών Συμβάσεων, διοργάνωσης ημερίδων για θέματα Αυτοδιοίκησης, και συνεργασίας με το Νομαρχιακό Συμβούλιο και συμμετοχή εκπροσώπων των ΤΕΔΚ στην διαδικασία του δημοκρατικού προγραμματισμού.

Τα όργανα τόσο των ΤΕΔΚ, όσο και της ΚΕΔΚΕ θα είναι:

-) Γενική Συνέλευση.
-) Συνέδριο.
- ι) Διοικητικό Συμβούλιο.
-) Εποπτικό Συμβούλιο.
- ι) Πρόεδρος.

Για την ΚΕΔΚΕ ειδικά η Εκτελεστική Επιτροπή θα αποτελείται από 11 μέλη.

Η ανάδειξη των εκπροσώπων σε όλα τα όργανα θα γίνεται με σύστημα που θα εξασφαλίζει τόσο την αναλογική γεωγραφική εκπροσώπηση, όσο και την εκπροσώπηση των μειοψηφιών σε αυτά.

Ενδεικτικώς, τα μέλη της Γενικής Συνέλευσης της ΚΕΔΚΕ ορίζονται στον αριθμό 300, εκ των οποίων τα 35 θα προέρχονται από την ΤΕΔΚ Ν. Αττικής, τα 15 από την ΤΕΔΚ Ν. Θεσσαλονίκης και οι υπόλοιπες ΤΕΔΚ θα εκπροσωπούνται κατ' ελάχιστο με 2 μέλη και τα υπόλοιπα μέλη θα μοιράζονται αναλογικά με πληθυσμιακό κριτήριο.

Στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΚΕ, που θα είναι 45μελές, θα υπάρχει πρόβλεψη για παρουσία εκπροσώπων τόσο των Δήμων, όσο και των Κοινοτήτων.

Τα Διοικητικά Συμβούλια των ΤΕΔΚ θα είναι 9μελή.

Ο Πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ θα εκλέγεται από το Δ.Σ. της.

Το Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ εξουσιοδοτείται από το Συνέδριο να συντάξει σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος με όλες τις λεπτομέρειες για την δομή και την λειτουργία των ΤΕΔΚ και της ΚΕΔΚΕ, το οποίο θα αποσταλεί στις ΤΕΔΚ προς συζήτηση.

Το πρώτο δίμηνο του 1998 σε έκτακτη Γενική Συνέλευση θα αποφασιστεί το τελικό κείμενο του Π.Δ..

3. Καταστατική θέση Αιρετών

Αντικειμενικοποίηση του διαχειριστικού συστήματος των Ο.Τ.Α. (επιβολή φόρων, τελών, βεβαίωση, είσπραξη τούτων κ.λ.), ώστε να απεμπλακεί θεσμικά η παρέμβαση των Αιρετών και να θεσμοθετηθεί η ευθύνη στα εξουσιοδοτημένα από τον νόμο υπηρεσιακά όργανα.

Η θεσμική κατοχύρωση ενός πλαισίου επιμόρφωσης των Αιρετών και πριν την ανάληψη των καθηκόντων τους και κατά την διάρκεια της θητείας τους, ώστε να είναι σε θέση να ασκήσουν αποτελεσματικά το έργο τους.

Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου, που να αφορά στον προσδιορισμό των εξόδων παράστασης και αποζημιώσεις των Αιρετών με βάση το σύστημα προσδιορισμού και κλιμάκωσης των εξόδων παράστασης, που έχει προτείνει το Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ.

Επίσης, να προβλεφθούν τα εξής:

- Η συνταξιοδότηση των Αιρετών, που διετέλεσαν Πρόεδροι Κοινοτήτων, που καταργούνται με τον νέο νόμο.

- Για τις περιπτώσεις μηνύσεων, ανακρίσεων κ.λ., να παρίστανται ενώπιον των δικαστικών και άλλων Αρχών ο Νομικός Σύμβουλος του Δήμου ή ο Διευθυντής αυτοί και όχι ο Δήμαρχος.

- Η χορηγία των Δημάρχων και Προέδρων των συνενομένων Ο.Τ.Α., να προκύπτει βάσει της συνεισφοράς του Ο.Τ.Α. κατά το έτος κατάργησής του, επί του τακτικού προϋπολογισμού του νέου Δήμου.

- Να υπάρξει αλλαγή πρωτοκόλλου των τοπικών Αρχών στη βάση του ότι ο Δήμαρχος είναι ο πρώτος πολίτης της πόλης.

4. Μητροπολιτικές περιοχές

Για το θέμα των μητροπολιτικών περιοχών, το Συνέδριο διαπιστώνει την ανάγκη έναρξης ενός υπευθύνου και συστηματικού διαλόγου που πρέπει να γίνει μεταξύ των εκπροσώπων της Τ.Α. και των αρμόδιων κρατικών φορέων (ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.-ΥΠΕΧΩΔΕ-Υπουργείο Ανάπτυξης και Ν.Α.).

5. Προσωπικό των Ο.Τ.Α.

- Ανάλυση καθοριστικού ρόλου από την ΚΕΔΚΕ στις συλλογικές διαπραγματεύσεις.

- Εντός του νομίμου πλαισίου, μία πιο ευέλικτη πολιτική για τις προσλήψεις στους Ο.Τ.Α..

- Εξασφάλιση και οργάνωση προγραμμάτων επιμόρφωσης.

- Κατάργηση των διατάξεων του Ν. 2527/97 περί προσλήψεων προσωπικού των επιχειρήσεων.

- Κατάργηση των διατάξεων του Ν. 2508/97 περί προσλήψεων προσωπικού για εκτέλεση έργων και επαναφορά των διατάξεων του Ν. 2130/93, έτσι ώστε οι Ο.Τ.Α. να είναι σε θέση να υλοποιούν προγράμματα και έργα μικρής κλίμακας με προσωπικό αυτεπιστασίας.

- Πρόσληψη εξειδικευμένου προσωπικού για να ανταπεξέλθει στον αναβαθμισμένο ρόλο της Τ.Α..

- Θεσμοθέτηση τετραετούς ολοκληρωμένου επιχειρησιακού προγράμματος ανάπτυξης για κάθε Ο.Τ.Α. που θα συμπίπτει με την διάρκεια της θητείας του.

- Αύξηση του ορίου της ανάθεσης έργων χωρίς μελέτη από 300.000 σε 1 εκατομμύριο δραχμές.

- Να επισπευσθεί το έργο των Επιτροπών που προβλέπονται στον Ν. 2503/97 τόσο για την οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων ανάμεσα στην Τ.Α., Ν.Α., Περιφέρεια και κεντρική εξουσία, όσο και για τα επίπεδα του δημοκρατικού προγραμματισμού με βάση την αρχή της επικουρικότητας.

- Πρόβλεψη σύστασης νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Επιτροπή Εγγώριας Περιουσίας», που θα διαχειρίζεται την αδιανέμητη περιουσία δασικών και χορτολιβαδικών εκτάσεων.

Γ. Οικονομικά

Το Συνέδριο της ΚΕΔΚΕ εκτιμώντας την νέα πραγματικότητα που διαμορφώνεται για την Τ.Α. μετά και την ψήφιση του νέου νόμου με τον οποίο η Χώρα αποκτά νέους Ο.Τ.Α., που καλούνται να αναλάβουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξή της, καθώς και την συνακόλουθη συνεχή μεταφορά αρμοδιοτήτων προς τους Ο.Τ.Α.:

Επισημαίνει την ανάγκη προσδιορισμού του τρόπου χρηματοδότησης των Ο.Τ.Α., που θα προκύψει μέσα από μία συνολική φορολογική μεταρρύθμιση που θα αποδίδει στην Αυτοδιοίκηση φορολογική εξουσία και πόρους ικανούς για να ανταποκριθεί στον νέο ρόλο της.

Για τον λόγο αυτό, η ΚΕΔΚΕ δεσμεύεται να εκπονήσει μελέτη-πρόταση, που θα αποτελέσει βάση συζήτησης με την Κυβέρνηση, τα Πολιτικά Κόμματα και τους κοινωνικούς και παραγωγικούς φορείς.

Το Συνέδριο της ΚΕΔΚΕ άμεσα απαιτεί:

1. Την αύξηση του ποσοστού του φόρου εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων, που αποδίδεται στην Τ.Α. από 20 σε 25%.

Την αύξηση του ποσοστού της Τ.Α. στα τέλη κυκλοφορίας από 50 σε 75% και ένταξη στους Κ.Α.Π. ποσοστού 20% από την φορολόγηση των κρατικών τίτλων.

3. Την απόδοση στην Τ.Α. όπως και στην Ν.Α. μέρους του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

4. Την θέσπιση τέλους 0,5 έως 1% επί των πάσης φύσεως δικαιπραξιών υπέρ της Τοπικής και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

5. Την ανακατανομή των αναπορρόφητων πόρων του Β' Κ.Π.Σ. και απόδοση αυτών στην Τ.Α..

6. Την κατάρτηση από την Τ.Α. ενός νέου ΕΑΠΤΑ από πόρους του Γ' Κ.Π.Σ. στο ύψος του 20% των αντιστοιχών Π.Ε.Π..

7. Νέο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των Δημοτικών Επιχειρήσεων με κατεύθυνση την ουσιαστική παροχή υπηρεσιών στους Ο.Τ.Α. και κατάργηση των διατάξεων του τελευταίου φορολογικού νόμου με βάση τις οποίες φορολογούνται οι Δημοτικές Επιχειρήσεις.

8. Την κάλυψη των επιβαρύνσεων των Ο.Τ.Α. από την θέσπιση του πριμ παραγωγικότητας.

9. Να αποδοθούν μέχρι τέλος του έτους το σύνολο των πόρων της Τ.Α., που προβλέπονται στον κρατικό προϋπολογισμό και την κοινή Υπουργική Απόφαση του 1997 των Υπουργών Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εθνικής Οικονομίας και επί πλέον τα 7,5 δισεκατομ. από την επιβάρυνση των Ο.Τ.Α. με την εφαρμογή του νέου ενιαίου μισθολογίου. Σε αντίθετη περίπτωση, η ΚΕΔΚΕ θα κινητοποιήσει δυναμικά τους Ο.Τ.Α...